

PERIÒDICH POLITICH VERMELL.

== SALUT PÚBLICA == INTERESSOS POPULARS == ARTS Y LLETRES ==

Redacció y Administració: carrer de Ronda de la Universitat, número 6, Barcelona

— VENTA: 15 exemplars, 1 peseta; Un número, 2 quartos. — Sort a llum los divendres ab tota regularitat. — SUSCRIPCIÓ: Espanya, 5 rals trimesstre; Extranjer, 11. —

TAFANERIAS DIPLOMATICAS

****

En aquestos temps de calor y de nyonya, no hi ha com buscar notícies frescas.

Y al dir frescas no volíem pas significar que tingan de ser relatives a gelats, fruita del temps, ni a exploracions al polo Sur, que ara deu estar fet un sorbete general ab tot lo curull corresponent; ni tampoch volíem referirnos, al dir frescas, a notícies d'última hora; res d'aixó: la intenció nostra es entretenirnos en notícies de las que van carregades de frescura, com aquell peix que s'porta l'oli, y que fan passar lo rato distret per la mateixa trivialitat de la cosa, que es ahont resideix la part fresca.

Y per aixó habèm dit: Aném a parlar de diplomacia.

La diplomacia, senyors, es com si Jiguessem la part artística de la política ahont s'hi fan los jochs de mans dels públics espectacles internacionals.

Un bon diplomàtic té de sapiguer manejar los *cablletes* meior que en Canouje y en Merlin, y està més perdut que 's esquerrans no lo sab fer mans limpias y obtenir lo *qui més mira menys veu*.

Del mateix modo que un prestidigitador enganya al públic ab pots de doble y triple fondo ahont hi tanca los secrets del art, aixís mateix los diplomàtics parlan de llassos d'amistat de l'una patria ab l'altra, de cordials relacions, de sos desitjos de pau, y tot plegat se reduheix a veure quina patria pot fer la trabeta a l'altra, ja en la pau, ja ab la guerra, important ben poch la tranquilitat y las vidas dels respectius súbdits o vassalls si creuen que las tísicas institucions de tal ó qual patria podrian revifarse a costa del aniquilament d'una vebina.

Mireuvos l' embolich diplomàtic d'Europa, y digueume si no n'hi ha pera esquixarshi de riure, si 'ns ho prencim a la fresca, ó pera indignarshi de debó, si ho tenim de pendre a la calenta.

La mare del be, com diuben a Castella, es Turquia. No tenim prou forces pera contrarrestar a sas antagonistas, y poseehint un tros dels més fertils y bonichs d'Europa y un pas estratègichs de primera forsa, lo Bósforo, se defensa de sa enemiga Russia ponderant a las altres ambiciosas de son tresor lo que las perjudicaria si aquella s'apoderés de lo que també ellas volen. Turquia m'a l'efecte d'un viatjer que porta una barra d'or a coll y surten una colla de bandolers a robarlo. Com tots

ambicionan la barra, y cada un està disposat a llenzarse contra aquell que provi de quedar-se-la, tots los malfactors están ab l'arma al bras disposats a impedir que cap de sos companys se quedí la prenda que cadascó vol per ell, y gracias a tan anómala situació lo viatjer continúa poseehint la joia nominalment, sens que tota los que 'l voltan deixin de vigilarlo esperant ocasió oportuna pera fer son fet.

Aquí 'l viatjer es Turquia, la joia Constantinopla, y 'ls bandolers las grans potencias que cada una voldria per ella tota sola la consabuda barra d'or.

Després de las duas últimas guerras, francoprusiana y ruso-turca, los tres emperadors de Europa se colligaren pera mantenir la pau. (Aixís ho deyan, y aixís tenim de créureho).

Ara diuhem que Russia s'han cansat de fer lo paper de Mer en aixó de la pau, y se separa de la triple aliansa imperial destinada a sostenir-la (1).

La joia de Turquia torna a remoure las ambicions. Y la diplomacia 's bellaga. Tot son protestas de pau, de carinyo, de amistat. Y tothom prepara las armas per la guerra y regulla al altre y diu lo que té més lluny del pensament. Y no està encara aquí la part més interessant del joch de la diplomacia. La part més peliaguda d'aquestas qüestions està en dir una cosa que ja tothom sab que es fingida, y en procurar, mitj d'amagat, deixarne entreveure un'altra que tampoch siga aquella la que realment se porta de cap. Si aixó s'logra, es a dir, si queda enganyat tothom per 'l dret y pe 'l través, la diplomacia ha complert com a bona, y mereix be de la patria. (Se pot citar res més, ni en ciencias, ni en arts, ni en oficis, que puga tenirse per honrada profesíó sent l'engany la base de sas operacions).

Pero continuem.

Al trencarse la aliansa dels tres imperis, per la ambició de Russia, las diplomacias alemanas y austriaca buscan compensacions posantse de acort entre si y ab altres nacions, per si la primera 's llenza sobre la barra d'or de Turquia. Y ja s'parla d'una quàdruple aliansa pera evitarlo. Als dos imperis restants de la aliansa triple s'han unit Inglaterra é Italia, formant la quàdruple contra Russia, que per sa part procura straires a Fransa en odi a Alemania.

Pero aquestas coalicions no son més que monstruositats del moment pera evitar que 'l pobre viatjer siga despullat de sa joia en exclusiu benefici del malfactor més pillet.

Si una coalició for nidable y perillosa de parer una coalició general europea tingues

de venir, may podria ser d'altre modo que estant d'una part las rasses eslava y germànica, y d'altra la llatina, disputante la supremacia d'Europa. Alemania, Russia y Austria, ab tots los petits Estats teutons que podessen agregar-se, tindrian de marxar contra Fransa, Italia é Inglaterra, que a la vegada mirarian d'atraures a Espanya, Bélgica y Suissa, y poser las petites nacionalitats que voltan a Turquia, pera repartir entre ellas la part d'Europa de aquesta nació.

Aquesta es per naturalesa la única coalició temible, tant per interessos de rassa com pera satisfar antics y tradicionals odis, puig Inglaterra será sempre enemiga natural de Russia, per sas possessions de las Indias; Fransa d'Alemania, per voler lo Rhin per frontera, pensant en una revansa de 1870; y la Italia d'Austria, perquè 'l Tirol y Trieste son encara de la Italia irredenta.

Pero apartemnos d'aquets embolichs diplomàtics, y deixem que 's sobirans d'Europa se colliguin de tal ó qual manera pera satisfer sos projectes d'ambició; que 'ls pobles, ab los quals no contan los senyors del mon, están ja cansats de son enjunyiment al jou de las testas coronadas, y establint corrents de germanó universal, es fàcil y probable que, entenent mellor que la diplomacia sos interessos, fassin que als revs los resulti lo quiento de la lletera, y que quan se disposin a engrandir sos dominis y a realisar sos somnis d'ambició, se trobin ab que també se 'ls ha trencat lo gerro, y que 'l ceuro y la corona, passant pe 'l desprech popular, ha ja anat a parar als museus arqueològichs.

Que aixís sia tenen de procurar tots los amichs de la civilització y 'l progrés.

LA ESCLAVITUT DE LA DONA

****

Y per qué, en mitj de la civilització del siglo dinou, existiu encara la esclavitut de la dona?

EMILIA V. Y C.

Respectable companyera Emilia V. y C.: No pretench contestar al article que, baix lo titol del present, veje 's llum pública en l'acreditat setmanari La Tramontana, pero si vull probar de contestar a la pregunta que, filla de sa imaginació, serveix de tema en lo present article.

Acabarà la dona sa esclavitut, lo dia que 'ls homes comprenjan lo que ella val, lo dia que 'l home siga completament instruhit, y procuri que la dona també 'n siga colocalita al lloch que li correspon; fentla disfrutar de iguals

TRIBULACIONS MISTICAS

Lo pitjor dels pitjors MODUS VIVENDI contra 'ls que treballan